

TEDEN KARITAS

22. 11. – 28. 11. 2021

SRCE, KI SPREJEMA

Karitas

Gradivo za poživitev dobrodelnosti ter spodbuda k solidarnosti in sočutju

GRADIVO ZA NEDELJO OB SVETOVNEM DNEVU UBOGIH in

GRADIVO OB TEDNU KARITAS ZA POŽIVITEV DOBRODELNOSTI TER SPODBUDA K SOLIDARNOSTI IN DOBRODELNOSTI

*Virus o katerem želim, da se širi, je virus dobrote.
Ljudje naj ostanejo odprti za pomoč tistim, ki to potrebujejo.
(s. Bogdana Kavčič)*

Karitas

Izdala: Slovenska karitas

Odgovarja: Peter Tomažič

Uredila: Mojca Kepic

Avtorji: Peter Čemažar, Jure Ferletič, Nataša Hanuna, Imre Jerebic, Mojca Kepic,
Peter Leskovar, Peter Tomažič, msgr. dr. Marjan Turnšek,
Florjanom Unganom, Veronika Žižek

Lektorirali: Anita Koprivc, Ajda Holy Perčič

Fotografija na naslovnici: Tatjana Splichal

Ostale fotografije: Tatjana Splichal in arhiv Slovenske karitas

Oblikovanje in tisk: Antus d.o.o., Jesenice

Naklada: 1500 izvodov

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana

01 300 59 60, info@karitas.si, www.karitas.si

SRCE, KI SPREJEMA

Pred nami je brošura Tedna Karitas, ki je bogata z duhovnimi vsebinami in predlogi za dobrodelnost pod letošnjim geslom »Srce, ki sprejema«. Ko govorimo o sprejemanju, imamo v mislih tudi ravnanja in držo nas sodelavcev Karitas, prostovoljcev in zaposlenih, pa tudi naših ustanov in župnij. Skupaj zremo in delamo za prihodnost, v kateri nas poleg razdeljevanja materialne pomoči, ki je naša osnovna dejavnost, čaka veliko novih izzivov pri vključevanju v skupnost vseh odrinjenih, pozabljenih, zavrženih in drugačnih.

Karitas v Sloveniji v prihodnosti poleg materialne pomoči, ki je osnovna pomoč ljudem v stiski, čaka veliko izzivov pri vključevanju v skupnost vseh odrinjenih, pozabljenih, zavrženih in drugačnih. Podoben izziv čaka tudi župnije nasploh pri pomoči človeku do izvirov duhovnega življenja. Veliko ljudi danes živi osamljeno, brez družine in brez socialne mreže. Tudi če imajo štiri stene, v resnici nimajo doma. Nihče jih nima rad, nikomur ni mar zanje. Niso izključeni samo starejši, ampak tudi osebe v aktivni dobi in otroci. V družbi digitalnih družabnih omrežij in navidezne popolnosti, ki veje iz ekranov, mnogi še dodatno obupujejo v samoti, čeprav jih obkroža množična komunikacija. Mnogi niso primerni za trg dela in jih ta zavrže, ker so prestari, ker nimajo dovolj sposobnosti ali zaupanja vase. Mnogi so zavrženi, ker imajo težave v duševnem zdravju, ali pa so v svoji globoki ranjenosti preprosto otrpili, obstali v začaranem krogu. Nekatere pa odrinemo preprosto zato, ker se bojimo njihove drugačnosti.

Vedno je največji izziv župnijske Karitas in tudi župnije ohranjati človečnost, dobronamernost in sprejetost za vsakega človeka, ki potrka na njena vrata. Tudi če ima težave z zasvojenostjo, če je jezen na ves svet, na svojo družino ali službo, če je celo agresiven, če se je vdal v usodo in žalost, če nima najboljših navad in vztrajnosti, ali če samo razmišlja, kaj mu pripada ..., kot da smo servis, je pred nami oseba. Gledamo v

SRCE, KI SPREJEMA

oči človeka s svojim dostojanstvom, ki je narejen po Božji podobi. Če je prišel do nas, zagotovo potrebuje pomoč, ne samo v hrani, ampak največkrat v potrebi, da bi bil v naših očeh vreden. Lahko prehodimo z njim del poti in mu pomagamo, da se bo počutil sprejetega in da bo v sebi v okolici (ponovno) odkril tisto najboljše in najlepše. Mogoče bo prek naših dobrih del celo odkril pot do Jezusa.

Zato je prihodnost župnijske Karitas in župnije, da postaneta dom za vse izključene, ki ne sodijo nikamor, pa vendar so tukaj in vendar so ljudje s srcem, ki bije. To je dom, ki ga lahko tudi v fizični obliki skoraj ob vsakem času obiščeš, tam popiješ čaj, se pogreješ, celo kaj prebereš, predvsem pa začutiš živega sočloveka, ki mu ni vseeno in ki se zanima prav zate. In ko steče beseda, so to prvi koraki k spremembi na bolje.

Naj se naše srce v Tednu Karitas, ki je pred nami, uči sprejemati druge ljudi, jim prisluhniti, jih skuša razumeti, se v njih vživeti in jim pomagati.

Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas

Gradivo za 33. nedeljo med letom za 5. svetovni dan ubogih

Molitev

Hvala. Hvala.

Čudovita beseda. Dela čudeže, spreminja, oblikuje svet.

Oblikuje mene in tebe.

Ljudje, dogodki, trenutki, doživljanja ...

v hvaležnosti vse dobi novo vsebino, novo podobo, nov smisel.

Ko se zahvaljujem, sprejemem in sprejemam,

kar mi je že bilo in mi je zdaj dano.

Vse postane del mene in me nagovori, vzgaja in uči.

Ko se zahvaljujem, življenje obogatim, mu dam vrednost.

Kako čudovit je občutek obdarovanosti in veselja nad vsem.

Življenje postane dar, razveselim se ga in upanje zapoje pesem.

Ko se zahvaljujem za težke trenutke, se pokaže moč mojega življenja.

Teža bolečin in bremen mi govori, kaj vse zmorem.

Zahvala daje preizkušnjam smer in pot za pogum in moč.

Zahvaljevati se vedno in za vse je objemanje življenja in vseh danosti.

Življenje je moj in tvoj dar.

Učim se vsak dan vstopati v vsak trenutek z besedo hvala.

Naj me prevzame zahvaljevanje in radost, da živim.

p. Benedikt Lavrih

POSLANICA SVETEGA OČETA FRANČIŠKA

za 5. svetovni dan revnih

14. novembra 2021, 33. nedelja med letom

»Uboge imate vedno med seboj« (Mr 14,7)

1. »Uboge imate vedno med seboj« (Mr 14,7). Jezus je te besede izgovoril med kosilom v Betaniji, v hiši Simona, imenovanega »gobavec«, nekaj dni pred veliko nočjo. Kot pripoveduje evangelist, je vstopila neka žena z alabastrno posodico polno dragocene dišave in jo izlila na Jezusovo glavo. To dejanje je vzbudilo veliko začudenje in dalo povod za dve različni razlagi.

Prva je ogorčenje nekaterih navzočih vključno z učenci, ki so glede na vrednost dišave – približno 300 denarijev, kar ustreza letni plači delavca – mislili, da bi bilo bolje, če bi jo prodali in izkupiček dali ubogim. Po Janezovem evangeliju je to stališče zagovarjal Juda: »Zakaj bi tega olja ne prodali za tristo denarijev in te dali ubogim?« Evangelist pripomni: »Tega pa ni rekel, ker bi skrbel za uboge, ampak, ker je bil tat; imel je namreč denarnico in si je prilaščal, kar so dajali vanjo« (12,5-6). Ni naključje, da ta ostra kritika prihaja iz ust izdajalca: to je dokaz, da tisti, ki ne prepoznajo ubogih, izdajajo Jezusov nauk in ne morejo biti njegovi učenci. V zvezi s tem se spomnimo močnih Origenovih besed: »Zdi se, da je Juda skrbel za uboge [...]. Če je sedaj še kdo, ki ima mošnjo Cerkve in govori v prid ubogih kot Juda, potem pa jemlje to, kar dajejo vanjo, ima svoj delež skupaj z Judom (Komentar k Matejevemu evangeliju, 11,9).

Drugo razlago je povedal Jezus sam in nam omogoča dojeti globok pomen dejanja, ki ga je izvršila žena. Pravi: »Pustite jo. Kaj ji delate težave? Dobro delo mi je storila« (Mr 14,6). Jezus ve, da je njegova smrt blizu in v tem dejanju vidi vnaprejšnje maziljenje njegovega mrtvega telesa, preden bo položeno v grob. Ta pogled gre onkraj vseh pričakovanj gostov. Jezus jih spomni, da je prvi ubogi On, najbolj ubog med

ubogimi, ker jih vse predstavlja. Tudi v imenu ubogih, osamljenih, odrinjenih, preziranih Božji Sin sprejme to ženino dejanje. Ona s svojo žensko občutljivostjo kaže, da je edina, ki razume Gospodovo duhovno stanje. Ta anonimna žena, ki morda predstavlja celotno žensko vesolje, ki skozi stoletja ne bo imelo glasu in bo trpelo nasilje, vzpostavlja pomenljivo navzočnost žena, ki sodelujejo pri tem vrhunskem trenutku Kristusovega življenja: pri njegovem križanju, smrti in pokopu in prikazanju Vstalega. Žene, ki so bile tako pogosto prezrte in odrivane od odgovornih mest, so v evangelijskih protagonistke zgodovine razodetja. Zgovorna je zaključna Jezusova beseda, ki to ženo povezuje z velikim evangelizacijskim poslanstvom: »Resnično povem vam, kjer koli po svetu bo oznanjen ta evangelij, bodo pripovedovali tudi to, kar je ona storila, njej v spomin« (Mr 14,9).

2. Ta močna »empatija« med Jezusom in ženo ter način, kako pojasnjuje svoje maziljenje, odpirata rodovitno pot premišljevanja o neločljivi vezi med Jezusom, ubogimi in oznanjevanjem evangelija.

Božje obličje, ki ga On razodeva, je obličje Očeta za uboge in blizu ubogim. Vse Jezusovo delo potrjuje, da revščina ni sad usode, ampak je konkreten izraz njegove navzočnosti med nami. Ne najdemo ga, kadar in kjer hočemo, ampak ga prepoznamo v življenju ubogih, v njihovem trpljenju in pomanjkanju, v včasih nečloveških pogojih, v katerih morajo živeti. Ne bom se naveličal ponavljati, da so ubogi resnični evangelizatorji, ker so bili prvi, ki so bili evangelizirani in poklicani, naj delijo blagor Gospoda in njegovega kraljestva (prim. Mt 5,3).

Ubogi v vseh razmerah in na vseh zemljepisnih širinah nas evangelizirajo, ker omogočajo, da vedno na nov način odkrijemo najbolj pristne poteze Očetovega obličja. »Ubogi nas lahko veliko naučijo. Niso le deležni verskega čuta (sensus fidei), ampak tudi poznajo trpečega Kristusa zaradi svojega trpljenja. Potrebno je, da se vsi od njih učimo evangelija. Nova evangelizacija je povabilo, da priznamo zveličavno moč v njihovem življenju in jih postavimo v središče poti Cerkve. Poklicani smo, da v njih odkrijemo Kristusa in postanemo glasniki njihovih potreb in da

smo tudi njihovi prijatelji, da jim prisluhnemo, jih razumemo in sprejmemo skrivnostno modrost, ki nam jo Bog hoče posredovati po njih. Naša zavzetost ni izključno v dejanjih ali programih podpore in pomoči. Sveti Duh ne navdihuje pretiranega aktivizma, ampak predvsem pozorno ljubezen do drugega, ki ga imamo »v nekem smislu za enega bistva s seboj«. Ta ljubeča pozornost je začetek prave skrbi za njegovo osebo. Na tej osnovi si nato zares prizadevam za njegovo dobro« (Apostolska spodbuda Evangelii gaudium, 198-199).

3. Jezus ni samo na strani ubogih, ampak deli z njimi svojo usodo. To je močan nauk tudi za njegove učence v vseh časih. Njegove besede »uboge imate vedno med seboj« pomenijo tudi: njihova navzočnost med nami je stalna, ne sme pa voditi v navado, ki bi postala brezbržnost, ampak mora biti vključena v podelitev življenja z njimi, ki ne dovoljuje pooblaščenecv. Ubogi niso ljudje, ki so za skupnost »zunanji«, ampak so bratje in sestre, s katerimi moramo deliti trpljenje, da bi omilili njihovo stisko in odrinjenost, da bi jim bilo povrnjeno izgubljeno dostojanstvo in zagotovljena potrebna družbena vključenost. Po drugi strani vemo, da dobrodelna gesta predpostavlja dobrotnika in koristnika, medtem ko medsebojna podelitev rojeva bratstvo. Miloščina je priložnostna; medsebojna podelitev je trajna. Prva predstavlja nevarnost, da bo nagradila tiste, ki jo dajejo, in ponižala tiste, ki jo prejemajo; druga okrepi solidarnost in postavlja pogoje, ki so potrebni za dosego pravičnosti. Skratka, ko verniki želijo videti Jezusa osebno in se ga dotakniti z roko, vedo, kam naj se obrnejo. Ubogi so zakrament Kristusa, predstavljajo njegovo osebo in nas napotujejo k njemu.

Imamo veliko zgledov svetnikov in svetnic, ki so iz življenja z ubogimi naredili svoj življenjski cilj. Med drugimi mislim na p. Damijana de Veustra, svetega apostola gobavcev. Z veliko plemenitostjo je odgovoril na klic, naj odide na otok Molokai, ki je postal geto, dostopen samo gobavcem, da bi z njimi živel in umrl. Zavihal je rokave in storil vse, da bi življenje teh bolnih in odrinjenih revežev, ki so postali eno samo propadanje, naredil dostojno življenje. Postal je zdravnik in bolničar,

ne da bi se menil za nevarnosti, ki se jim je izpostavljajal, in v tisto »kolonijo smrti«, kakor so otok imenovali, prinesel luč ljubezni. Gobavost je prizadela tudi njega, kar je znamenje popolne podelitve z brati in sestrami, za katere je dal življenje. Njegovo pričevanje je zelo aktualno v naših dneh, ki jih zaznamuje pandemija koronavirusa. Božja milost je zanesljivo na delu v srcih mnogih, ki se, ne da bi se kazali, razdajajo za najbolj uboge v čisto konkretni podelitvi.

4. Potrebno je torej, da s polnim prepričanjem sprejmemo Gospodovo povabilo: »Spreobrnite se in verujte evangeliju« (Mr 1,15). To spreobrnjenje je najprej v tem, da odpremo srce in prepoznamo številne izraze revščine ter v razodevanju Božjega kraljestva preko življenjskega sloga, ki je skladen z vero, ki jo izpovedujemo. Na uboge pogosto gledamo kot na ljudi, ki so ob strani, kot na kategorijo, ki zahteva posebne dobrodelne usluge. Hoditi za Jezusom v zvezi s tem pomeni spremeniti miselnost, to je, sprejeti izziv podelitve in soudeležbe. Postati njegovi učenci vključuje odločitev, da ne bomo zbirali zakladov na zemlji, ki dajejo videz varnosti, ki je dejansko krhka in kratkotrajna. Nasprotno, zahteva pripravljenost, da se osvobodimo vsake vezi, ki preprečuje, da bi dosegli pravo srečo in blaženost, da bi spoznali to, kar je trajno in česar ne more uničiti nič in nihče (prim. Mt 6,19-20).

Jezusovo učenje gre tudi v tem primeru proti toku, ker obljublja tisto, kar lahko samo oči vere vidijo in doživijo s popolno gotovostjo: »Vsak, kdor je zapustil hiše ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali otroke ali njive zaradi mojega imena, bo prejel stokratno in dobil v delež večno življenje« (Mt 19,29). Če se ne odločimo, da bomo postali ubogi glede minljivih dobrin, svetne moči in slavočlepa, ne bomo nikoli sposobni darovati življenja iz ljubezni; živel bomo razdrobljeno bivanje, polno dobrih sklepov a neučinkovito, da bi spremenilo svet. Gre torej za to, da se odločno odpremo Kristusovi milosti, ki nas lahko naredi za priče njegove brezmejne ljubezni in vrne naši navzočnosti v svetu verodostojnost.

5. Kristusov evangelij nas priganja, naj bomo posebej pozorni do ubogih in prepoznamo mnoge, premnoge oblike moralnega in družbenega nereda, ki povzročajo vedno nove oblike revščine. Zdi se, da si pot utira pojmovanje, po katerem ubogi ne samo, da so odgovorni za svoje stanje, ampak predstavljajo nedopustno breme za gospodarski sistem, ki v središče postavlja interese nekaterih privilegiranih kategorij. Trg, ki ignorira ali izbira etična načela, ustvarja nečloveške pogoje, ki se zrušijo na ljudi, ki že tako živijo v negotovih razmerah. Tako smo priča vedno novih pasti revščine in izključenosti, ki jih povzročajo brezvestni ekonomski in finančni dejavniki, brez humanitarnega čuta in družbene odgovornosti.

Lansko leto se je temu pridružila še ena rana, ki je še povečala število revežev: pandemija. Še vedno trka na vrata milijonov ljudi in je tudi takrat, kadar ne nosi s seboj trpljenja in smrti, znanilka revščine. Število revnih se je čezmerno povečalo in se bo žal v prihodnjih mesecih še bolj. Nekateri države trpijo hude posledice pandemije, tako da se najbolj ranljivi ljudje znajdejo brez najbolj potrebnih dobrin. Dolge vrste pred menzami za uboge so otipljivo znamenje tega poslabšanja. Pozoren pogled zahteva, da najdemo najprimernejše rešitve za boj proti virusu na svetovni ravni, brez pristranskih interesov. Zlasti nujno je dati konkretne odgovore tistim, ki trpijo zaradi brezposelnosti, ki je dramatično udarila veliko družinskih očetov, žena in mladih. Družbena solidarnost in velikodušnost, ki so ju, hvala Bogu, mnogi spodobni, skupaj z daljnovidnimi načrti človeškega napredka, dajeta in bosta dajali zelo pomemben prispevek tej stiski.

6. Vendar pa ostaja odprto vprašanje, ki ni nikakor očitno: kako lahko damo oprijemljiv odgovor milijonom ubogih, ki pogosto naletijo samo na brezbriznost, če ne celo odpor? Katero pot pravičnosti moramo prehoditi, da bomo lahko presegli socialne neenakosti in bo povrnjeno človeško dostojanstvo, ki je tako pogosto poteptano? Sebičen način življenja je kriv povzročanja revščine in pogosto na uboge strese vso odgovornost za njihovo stanje. Toda revščina ni sad usode, pač pa je

posledica sebičnosti. Zato je ključnega pomena, da začnemo razvojne procese, v katerih se vrednotijo sposobnosti vseh, tako da bo dopolnjevanje sposobnosti in različnost vlog vodila k skupnemu viru sodelovanja. Veliko je revščine »bogatih«, ki bi jo lahko ozdravilo bogastvo »ubogih«, če bi se le srečali in se spoznali! Nihče ni tako ubog, da v vzajemnosti ne bi mogel darovati nekaj svojega. Ubogi ne morejo biti samo tisti, ki prejemajo; biti morajo v stanju, da lahko dajo, ker dobro vedo, kako se odzvati. Koliko zgledov podelitve imamo pred očmi. Ubogi nas pogosto učijo solidarnosti in podelitve. Res je, to so ljudje, ki jim nekaj manjka, pogosto jim manjka veliko in celo nujno potrebno, vendar pa ne pogrešajo vsega, ker ohranjajo dostojanstvo Božjih otrok, ki jim ga nič in nihče ne more vzeti.

7. Zato je potreben drugačen pristop k revščini. To je izziv, ki ga morajo vlade in svetovne institucije sprejeti z daljnovidnim socialnim modelom, ki se je sposoben spoprijeti z novimi oblikami revščine, ki napadajo svet in ki bodo odločilno zaznamovale prihodnja desetletja. Če so ubogi odrinjeni na obrobje, kot da bi bili krivi za svoje razmere, tedaj je sam koncept demokracije v krizi in vsaka socialna politika propade. Z veliko ponižnostjo bi morali priznati, da smo v odnosu do ubogih pogosto nesposobni. O njih govorimo abstraktno, ustavljamo se pri statistikah in mislimo, da bomo stvari premaknili s kakim dokumentarcem. Nasprotno, revščina bi nas morala izzvati k ustvarjalnemu načrtovanju, ki omogoča rast dejanske svobode, da bi mogli bivanje uresničevati s sposobnostmi, ki so lastne vsakemu človeku. Iluzija, od katere se moramo oddaljiti, je mišljenje, da svobodo omogoča in povečuje denar. Če učinkovito služimo ubogim, izzove dejanja in omogoči, da najdemo najbolj primerne oblike za reševanje in spodbujanje tega dela človeštva, ki je prevečkrat anonimno in brez glasu, vendar je vanj vtisnjeno obličje Odrašenika, ki prosi za pomoč.

8. »Uboge imate vedno med seboj« (Mr 14,7). Gre za povabilo, da ne smemo nikdar izgubiti izpred oči priložnosti, ki nam je ponujena, da bi

delali dobro. Na ozadju lahko zagledamo staro svetopisemsko zapoved: »Če bo pri tebi revež, kateri izmed tvojih bratov [...] ne zakrknj svojega srca in ne zapiraj roke pred svojim revnim bratom, temveč mu jo na široko odpiraj in mu rad posojaj, kolikor potrebuje tega, kar mu manjka. Velikodušno mu dajaj in tvoje srce naj ne bo nevoljno, ko mu daješ; zaradi tega te bo namreč Gospod, tvoj Bog, blagoslovil pri vsem tvojem delu in pri vsem, česar se loti tvoja roka. Ker v deželi ne bo zmanjkalo revežev« (5 Mz 15,7-8.10-11). Na isto valovno dolžino se postavi apostol Pavel, ko spodbuja kristjane svojih skupnosti, naj pomagajo ubogim v prvi skupnosti v Jeruzalemu in naj to storijo »ne z žalostjo ali na silo, kajti Bog ljubi veselega darovalca« (2 Kor 9,7). Ne gre za to, da bi olajšali svojo vest z nekaj miloščine, ampak da bi nasprotovali kulturi brezbriznosti in krivice, s katero stopamo v odnos do ubogih.

V tem okviru se je dobro spomniti tudi besed sv. Janeza Krizostoma: »Kdor je velikodušen, ne sme zahtevati poročila o svojem ravnanju, ampak mora samo izboljšati stanje revščine in potešiti potrebo. Ubogi ima eno samo obrambo: njegova revščina in razmere, v katerih se znajdejo. Ne zahtevajte od njega nič drugega; toda čeprav bi morda najbolj hudobnemu človeku na svetu kdaj primanjkovalo hrane, ga rešimo lakote. [...] Človek, ki je usmiljen, je pristanišče za tistega, ki je v potrebi: pristanišče sprejema in rešuje pred nevarnostjo vseh brodolomov; ne glede na to, ali gre za zločince, za dobre ljudi, ali so kot tisti, ki se znajdejo v nevarnosti, jim pristanišče nudi zavetje znotraj svojega zaliva. Tudi ti torej, kadar vidiš na tleh človeka, ki je doživel brodolom revščine, ne sodi, ne zahtevaj obračuna o njegovem ravnanju, ampak ga reši nesreče« (Govori o ubogem Lazarju, II, 5).

9. Odločilnega pomena je, da povečamo občutljivost, da bi razumeli potrebe ubogih, katerim se nenehno spreminjajo življenjske razmere. Danes smo namreč v ekonomsko najbolj razvitih področjih sveta manj pripravljeni na soočenje z revščino, kot v preteklosti. Stanje relativne blaginje, na katero smo se navadili, otežuje sprejemanje žrtev in pomanjkanja. Pripravljeni smo na vse, samo da ne bi bili prikrajšani za tis-

to, kar smo z lahkoto osvojili. Na ta način padamo v oblike jeze, mučne nervoznosti, zahtev, ki vodijo v strah, v tesnobo in v nekaterih primerih celo v nasilje. To ni merilo, na katerem bi lahko gradili prihodnost. Kljub temu pa so tudi to oblike revščine, pred katerimi ne moremo pogledati stran. Biti moramo odprti in brati znamenja časov, ki izražajo nove načine, na katere moramo biti evangelizatorji sodobnega sveta. Takojšnja pomoč za potrebe revnih ne sme preprečevati, da ne bi bili daljnovidni pri uvajanju novih znamenj krščanske ljubezni kot odgovor na nove revščine, ki jih danes doživlja človeštvo.

Želim si, da bi se Svetovni dan revnih, ki je prišel do pete obletnice, mogel vedno bolj zakoreniniti v naše krajevne Cerkve in se odpreti evangelizacijskemu gibanju, ki srečuje reveže tam, kjer so. Ne moremo čakati, da bodo potrkali na naša vrata, nujno je potrebno, da pridemo do njih v njihovih domovih, v bolnišnicah, v domovih za ostarele, na cestah in v temnih kotih, v katerih se včasih skrivajo, v zavetiščih in v sprejemnih centrih... Pomembno je razumeti, kako se počutijo, kaj doživljajo in kakšne želje imajo v srcu. Žalostne besede don Prima Mazzolarija sprejmimo za svoje: »Prosil bi vas, da me ne sprašujete, če obstajajo revni ljudje, kdo so in koliko jih je, ker se bojim, da takšna vprašanja predstavljajo raztresenost ali pretvezo, da se izognemo natančnemu glasu vesti ali srca. [...] Ubogih nisem nikoli štel, ker jih ni mogoče prešteti: ubogi se objemajo, ne preštevajo« ("Adesso" št. 7 – 15 april 1949). Ubogi so med nami. Kako evangelijsko bi bilo, če bi lahko z vso resnico rekli: tudi mi smo ubogi, ker nam bo samo tako uspelo, da jih bomo zares prepoznali in bodo postali del našega življenja in sredstvo odrešenja.

Rim, god sv. Antona Padovanskega, 13. junij 2021

papež Frančišek

Svetovni dan ubogih, 14. 11. 2021

Uvod v mašo:

Uboštvo in stiske tega sveta, materialne in duhovne, so stalni spremljevalci naših življenj. »Spreobrnite se in verujte evangeliju« (Mr 1,15). To spreobrnjenje je najprej v tem, da odpremo srce in prepoznamo številne izraze revščine, ter v razodevanju Božjega kraljestva preko življenjskega sloga, ki je skladen z vero, ki jo izpovedujemo. Poklicani smo, da v revnih odkrijemo Kristusa, da postanemo glasniki njihovih potreb in da smo tudi njihovi prijatelji, da jim prisluhnemo, jih razumemo in sprejmemo skrivnostno modrost, ki nam jo Bog hoče posredovati po njih. Zazrimo se v svoja srca in priznajmo svoje grehe ter jih obžalujemo.

Prošnje:

Dragi bratje in sestre, Jezus nam je naročil, naj ljubimo svojega bližnjega. Prosimo ga, naj nam pomaga opaziti človeka v stiski in zbrati pogum, da pomagamo:

1. Nebeški Oče, varuj in spremljaj vse družine, da bodo prostor veselja, spoštovanja življenja, medsebojnega sporazumevanja in da bodo imele odprto srce za sočloveka v stiski.
2. Dobri Jezus, prosimo te za vse v stiski in boleznih. Daj jim moči, da bodo zmogli poiskati pomoč in našli upanje.
3. Gospod Jezus Kristus, prosimo te za državne voditelje in njihove sodelavce, da bodo v teh težkih časih modro in odgovorno vodili svoje ljudstvo ter imeli srca vedno odprta za sočutje do ljudi v stiki.
4. Dobri Bog, daj vsem, predvsem preganjanim in tistim v stiski, čutiti svojo Božjo ljubezen skozi dobre besede in dejanja tvojega Božjega ljudstva.
5. Nebeški Oče, prosimo te za rajne, ki so v življenju iskali nebeško kraljestvo in njegovo pravico; naj uživajo sadove svojega truda.

Nebeški Oče, izrekli smo ti svoje prošnje. Usliši nas na priprošnjo Device Marije in svetnikov. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen

Uvod v očenaš:

Vsi smo poklicani, da tako kakor usmiljeni Samarijan postanemo bližnji drugim s preseganjem predsodkov. Vsi smo namreč soodgovorni pri izgradnji družbe, ki bo znala vključevati, združevati in dvigniti tistega, ki je padel in ki trpi. Ljubezen gradi mostove in mi smo ustvarjeni za ljubezen. Dragi bratje in sestre, v molitvi k Nebeškemu Očetu prosimo, da bomo spoznali Kristusa v obrazu vsakega izključenega in bo naše srce znalo videti in sprejeti človeka v stiski.

TEDEN KARITAS **22. - 28. 11. 2021** **SRCE, KI SPREJEMA**

**Gradivo za oblikovanje svetih maš
v Tednu Karitas**

Ponedeljek, 22. 11. 2021

SRCE, KI SPREJEMA SEBE

Zatopljeni v svoje misli smo sedeli v čakalnici ambulate in čakali, da nas pokliče medicinska sestra. Tišino je prekinila starejša gospa, ki je stopila s spremljevalko v čakalnico in ji živahno razlagala svojo zgodbo. Gospa nas je prebudila z mladostno energijo: prešerno je razlagala o svoji mladosti ..., ki je gotovo primanjkovala čakajočim na preglede.

Teden Karitas je priložnost, da najprej v sebi obnovimo mladostno energijo. Poznamo vir, kako se to lahko zgodi. Tudi v naša srca polaga gospod besede preroka Ezekijela: »Dam vam novo srce in novega duha denem v vašo notranjost. Odstranim kamnito srce iz vašega telesa in vam dam meseno srce. Svojega duha denem v vašo notranjost in storim, da se boste ravnali po mojih zakonih, se držali mojih odlokov in jih izpolnjevali.« (Ek 36, 26-27). Gre za dve stvari. Najprej si vzeti čas, se umiriti in svoje srce izročiti božjemu Duhu, da nas na novo prekvasi in osveži. Druga stvar je, da se prepustimo, damo na razpolago svoje srce, roke, svoja čustva in to božje v nas poklonimo drugemu kot svežino, posebno energijo, veselje, da smo to, kar smo, Živi z veliko pisano. Prepričan sem, da »mladostna gospa« ni imela vnaprej pripravljenega scenarija, kako predramiti boleehne sotrpine. Preprosto pa je poklonila tisto energijo, ki jo je nosila v svojem srcu.

V teh časih smo velikokrat vsi v veliki čakalnici: zbegani, prestrašeni, tudi jezni in negotovi. Zagotovo pa verni premalo stavimo na Svetega Duha, ki krepi, varuje in zdravi naše telo in srce.

Srce, ki sprejema sebe in Njega (Boga) prinaša novih moči.

Prošnje:

Gospod, pred Tvoje obličje danes polagamo prošnje zase:

1. Gospod, prosim Te, daj mi notranje moči, da se bo moje srce zmoglo in znalo danes ustaviti pri sebi in se napolniti s Tvojo svežino.
2. Gospod, prosim Te za škofe, duhovnike, redovnice in redovnike, diakone, da bi znali in zmogli svoja srca oblikovati po Tvojem Srcu, ki si Pot, Resnica in Življenje.
3. Gospod, Ti govoriš v tišini po Svetem Duhu, naj bo tišina blagoslovljeni čas vsakemu dnevu.
4. Gospod, daj veselje in Upanje mojemu srcu, da vse premore v Tvojem objemu – Tvoji bližini.
5. Da bi v času korona virusa znali pasti na kolena in s srcem in gorečo dušo prositi Usmiljenega Jezusa za zdravje na telesu in duši.

Gospod, sprejmi te izrečene prošnje in še tiste, ki jih skrito nosimo v svojem srcu. Amen.

Torek, 23. 11. 2021

SRCE, KI SPREJEMA SVOJE NAJBЛИŽJE

Po Božji volji ustvarjamo in gradimo družinsko skupnost. V družini smo zrasli v zrele ljudi. Večina nas je poklicanih, da ustvarimo lastno družino.

Evangelist Marko to božje naročilo takole zapiše: »Na začetku stvarjenja pa ju je Bog ustvaril kot moža in ženo. Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta oba eno meso. Tako nista več dva, ampak eno meso. Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne ločuje!« (Mr 10, 6–9). Prijetne in za današnji čas obvezujoče ter zahtevne besede. Zagotovo gre za prelomnico v življenju dveh, ki stopata na skupno zakonsko pot. Kje je problem, da danes mnogi ne vzdržijo? Eden izmed razlogov je, da smo usmerjeni v kopičenje materialnih dobrin in mnogo manj v dobre in srčne odnose.

Da bi gradili edinost v zakonu, je potrebno marsikaj opustiti. Tudi v zakonu je nujno kdaj tudi potrpeti in svoj osebne želje dati na stran za dobro zakona in družine. Z zaupanjem v božje spremstvo sprejmimo križe preizkušenj, ki nas doletijo nepripravljene.

Na poti skupne poti v dvoje nam pride naproti Kahlil Gibrah v knjigi Prerok: »Ko vas pokliče ljubezen, ji sledite. Čeprav so njena pota naporna in strma. Ljubite se med seboj, toda iz ljubezni ne delajte spon. Pojte in plešite skupaj, bodite veseli, toda vsak naj ostane sam. Vaši otroci niso vaša lastnina, so sinovi in hčere, klic življenja«. Danes je na razpolago veliko pripomočkov, ki pomagajo graditi odnos med zakoncema in povezanost z Bogom: posamezna ali skupna molitev, branje svetega pisma in zakramentalno življenje.

Srce, ki sprejema svoje drage, ostaja zvesto sebi in Bogu.

Prošnje:

Gospod, danes izročamo v tvoj objem naše zakonce:

1. Gospod, zakonska zvestoba je božji dar ob sodelovanju obeh zakoncev, daj in vlivaj zakoncema ogenj zvestobe.
2. Gospod, za naše družine te prosimo, da bi bil vsak družinski član gradbeni kamenček medsebojnega sožitja, potrpežljivosti, sočutja drug z drugim.
3. Gospod, Ti si dobri Pastir. Vodi naše družine po poti Resnice, Upanja in Ljubezni.
4. Gospod, daj modrosti voditeljem, da bi družine ostale temeljni kamen našega naroda in da bi se krepile vrednote družine kot božje ustanove moža in žene.
5. Za pokojne starše, stare starše, ki so bili današnji družini zgled zvestobe, medsebojnega razumevanja, odpuščanja. Gospod, povrni jim po njihovih dobrih delih.

Usliši naše prošnje za naše mlade, starejše zakonce, njihove družine, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Sreda, 24. 11. 2021

SRCEM, KI SPREJEMA STAREJŠE

Veliko je danes govora o starejših. Kako jim materialno in nematerialno pomagati v hitro spreminjajoči se družbi ...

Kljub dobrim programom mnogi starejši velikokrat ostajajo osamljeni in neslišani. Na drugi strani pa težko sprejmejo svoje omejitve, drugih obveznosti otrok in končno nezmožnosti, da skrbijo sami zase.

Zgodba pokretnega in zgovornega gospoda, ki biva v domu za starejše zaradi demence: ko se je znašel v domu za starejše, je ponavljal svojo zgodbo in trdil, da ne spada v dom za starejše, da bi bil rad doma, da bi še lahko pomagal hčerki na kmetiji. Svojci ga imajo radi in ga redno obiskujejo, vendar zaradi službe in zaradi poteka bolezni zanj ne morejo več skrbeti doma. Naredijo vse, kar morejo, in odgovarjajo z ljubeznijo do očeta.

Erich Fromm v knjigi Umevanje ljubezni trdi, da na treh temeljih sloni ljubezen do bližnjega, odgovornost, skrb in spoštovanje.

»Odgovornost: Gre za popolnoma prostovoljno dejanje in ne za dolžnost. Človek, ki ljubi, odgovarja tudi za življenje svojega brata.

Skrb: Ljubezen je dejavno zavzemanje za rast in zdravje tistega, ki ga ljubimo. Če zmoremo dejavno skrbeti za rože, živali, moramo tem bolj skrbeti za sočloveka z ljubeznijo.

Spoštovanje: Pomeni, da bo drugi rasel, se razvil in bil takšen, kot je. Hočem, da bi drugi rasel, se razvijal zaradi sebe in po svoje.«

Starejši se bodo čutili varne, sprejete v rojstnem domu, v domu za starejše ali kje drugje, če bodo doživljali in čutili ljubezen najbližjih ali koga drugega v obliki spoštovanja, skrbi in odgovornosti.

Srce, ki sprejema starejše v ljubezni, se bogati.

Prošnje:

Danes se naše prošnje obračajo k našim dragim starejšim bratom in sestram:

1. Starejši so naše veliko bogastvo. Njihove življenjske izkušnje, njihov prispevek k blaginji naroda, njihova vera v Vstalega ... Gospod, nakloni nam spoštovanje do starejših bratov in sester.
2. Gospod, daj duhovne moči starejšim, da bi znali vsakdanje skrbi prepustiti mlajšim, sprejeti svoje omejitve ter si vzeti čas za molitev, premišljevanje, dobra dela, ki jih zmorejo.
3. Gospod, opogumi srca mlajših, da bi starejše in stare ljudi radi spremljali ter se bogatili z njihovo modrostjo.
4. Med nami je veliko starejših duhovnikov, redovnic in redovnikov, ki opravljajo pastoralno delo. Gospod, daj jim moči za delo v Tvojem vinogradu.
5. Gospod, daj starejšim milosti in poguma, da bi se lepo in v notranjem miru pripravili na srečanje s Teboj.

Dobri Jezus, usliši naše ponižne prošnje, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Četrtek, 25. 11. 2021

SRCE, KI SPREJEMA UBOGE

»Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta! Prejmite v posest kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Kajti lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, tujec sem bil in ste me sprejeli, nag sem bil in ste me oblekli, bolan sem bil in ste me obiskali, v ječi sem bil in ste prišli k meni.« (Mt 25, 34-36).

Jezusove besede o govoru o poslednji sodbi brez dvoma zelo konkretno in zelo jasno zrcalijo naša dejanja do ubogih v naši sredi oz. do najmanjših bratov in sester med nami. Kar storimo zanje, storimo za Jezusa. To pa da misliti, saj nas, ki se imenujemo Kristjani (po Kristusu), postavljajo pred lastno ogledalo. Nehote se sprašujem, ko poslušam zgodbo o poslednji sodbi, kako jaz živim v moji družini, župniji, kraju ... Veliko je dobrotelnih organizacij v Sloveniji, med katerimi je tudi Karitas. Po zaslugi dobrih duhovnikov, številnih prostovoljcev in skritih dobrih ljudi, je slovenska cerkev odprta za dobrotelnost, služenje ljudem v stiski, kot tretji steber življenja žive Cerkve. V ospredju je zagotovo materialna pomoč, toda če ni odnosa do človeka v stiski, je naše služenje sočloveku v stiski nepopolno opravljeno.

Srečanje oči in stisk rok morajo biti tako odprti in enakovredni, da z njimi, ubogim, v zelo težki situaciji prinašam dostojanstvo in upanje. In če smo toliko ponižni, da se pred srečanjem s človekom v stiski zatečemo k Usmiljenemu Jezusu, bo tudi Jezus dal svoj blagoslov – božji dotik bo govoril, odpiral srca, roke, krepčal darovalce in prejemnike pomoči.

Srce, ki sprejema uboge, daje in prejema.

Prošnje:

Gospod, pred tvoje obličje polagamo prošnje za uboge v materialni stiski, psihičnih težavah, bolezni, nesrečah.

1. Gospod, daj nam moči v času bitke za vsakdanji kruh in naj nikar ne pozabimo ali prezremo ubogih v svoji senci.
2. Kar ste storili kateremu teh najmanjših bratov in sester, ste meni storili. Gospod, naj nikdar ne pozabimo ali zanemarimo ubogih v naši sredi.
3. Blaženi in svetniški kandidati slovenske Cerkve so se velikodušno žrtvovali za uboge. Gospod daj, da bi jih znali posnemati.
4. Da bi sodelavci Karitas znali slišati in s srcem pomagati ljudem v najrazličnejših stiskah.
5. Da bi slovenska Cerkev tudi v prihodnje imela odprta vrata za uboge, ki poleg praktične pomoči rabijo duhovno pomoč.

Gospod, usliši naše ponižne prošnje, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Petek, 26. 11. 2021

SRCE, KI SPREJEMA ODVISNIKE

Zagotovo je med nami razširjen domač alkohol. Mnogi smatrajo, da to ni huda droga, ker ga pijemo povsod, mladi in starejši. Dostopen je na vsakem koraku. Povrh tega pa zagovarjamo njegovo navidezno zdravilno moč in krepčilo pri fizičnem delu. Če nimamo mere, nas alkohol lahko popelje v bolezen odvisnosti. Med mladimi pa se poleg alkohola širijo tudi druge umetne droge ... V novodobnem času pa nas vse zaje-
ma odvisnost od ekranov.

Ko se nekdo zapije ali ga objame trda ali sintetična droga, pristane na robu družbe: izgubi službo, dom, izključijo ga iz šole, domače okolice ... Gre za eno največjih revščin v naši družbi, ki veliko stane, razbija družine, povzroča nasilje, osiromaši in zaznamuje najbližje, še najbolj pa odvisnike. Pred seboj imam zgodbo izgubljenega sina (Lk 15, 11–32), ki se po vseh zablodah in stiskah odloči, da se vrne k očetu in kliče na pomoč. Njegova upajoča misel je: »Vrnil se bom domov, vrnil se bom na pravo pot življenja.« Še vedno zaupa v ljubezen staršev in upa na pomoč družine. In res, oče ga je čakal doma, ga pričakal in »preoblekel«.

Koliko opravičenih preprirov, zamer, neprespanih noči, notranje bolečine zaradi droge. Toliko poskusov pomoči, da staršem, bližnjim zmanjka moči. Pa vendar je upanje s pomočjo Očeta, ki tudi danes odvisnike odrešuje in zdravi po Mariji, po dobri sveti materi. Naša pomoč je v Bogu Očetu. Kljub vsem padcem, čakanju in stranpoteh odvisnikov, staršem ostajata upanje in zaupanje.

Srce, ki sprejema odvisnike, prinaša upanje.

Prošnje

Gospod, danes pred Tebe polagamo težo staršev, sorodnikov odvisnikov in revščino njihovih otrok, ki so zašli:

1. Gospod, prosim te v imenu staršev, sorodnikov, prijateljev odvisnikov, bodi usmiljen do njih, da ne obupajo v težki situaciji.
2. Da bi matere, očetje, sestre, bratje, odigrali vlogo čakajočih in svojemu odvisniku ne zaprli vrat srca.
3. Gospod, pošiljaš nas na obrobje, k najbolj ubogim – odvisnikom, opogumi nas na tej poti.
4. Da bi starejši bili zgled mladim pri odnosu do alkohola in drugih omam.
5. Gospod, daj pokojnim odvisnikom, od katerih so mnogi prehitro zaključili svojo življenjsko pot, večni mir in pokoj.

Ponižno Te prosimo, Gospod, usliši naše prošnje, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Sobota, 27. 11. 2021

SRCE, KI SPREJEMA BREZDOMCE, TUJCE

Dobro nam je poznana zgodba usmiljenega Samarijana (Lk 10, 25–37). Verjetno ni nič posebnega, če pred kakšno večjo trgovino ali na večjem trgu srečamo brezdomce ali tujce.

Slovenci smo kar radodarni, usmiljeni in kar radi damo nekaj drobiža, posebno če gre za invalidno osebo ali mater z otrokom. Tudi na tujce, berače, smo se že navadili. Pred leti je starejši gospod Jože v bližini Tromostovja v Ljubljani vsak dan beračil. Zaradi bolezni se je komaj držal pokonci. Velike težave je imel z ravnotežjem, toda ni hotel sedeti. Upiral se je na bergle in si z velikim naporom služil kruh beračenja. Za vsak dar se je zahvalil, čeprav je težko govoril. Tudi sam sem hotel darovati »Ne, ti me boš peljal domov.« Njegove besede so predramile moje srce.

Usmiljeni Samarijan je zgodba srca. Rabimo čas, voljo in pogum, da zanj dozorimo. Ko se nam ponudi priložnost, da bi odigrali vlogo usmiljenega Samarijana, ki je celovito pomagal tako, da je ranjencu obvezal rane, mu uredil prevoz in plačal gostilničarju za skrb v naslednjih dneh, smo na veliki preizkušnji: srce govori, naš ego beži.

Brezdomci in tujci so zelo ranjeni ljudje, saj so izgubili najdražje, dom in svojce. Ostali so sami in koliko ljudi je šlo brezbrizno ali celo jezno mimo njih. Doživeli so nove rane. Vsak iz med nas je povabljen, da postane Samarijan iz Jezusove zgodbe, tako da pokloni del sebe, del svojega srca in mu da to, kar zna in zmore.

Srce, ki sprejema brezdomce in tujce, počlovečuje sebe in okolico.

Prošnje:

Danes, Gospod, izročamo v Tvoje usmiljeno srce brezdomce, tujce, migrante, ki so izgubili dom:

1. Usmiljeni Samarijan je pogumno stopil k tujcu – ranjencu. Gospod daj, da se naši koraki ustavijo ob brezdomcu – tujcu, in nudijo vsaj toplo besedo.
2. Gospod, da se nebi izgovarjali, da brezdomci – tujci niso naša skrb. Naše poslanstvo nas kot Kristjane čaka tudi na poti srečanja z njimi.
3. Naj nas naši škofje, duhovniki, redovnice, redovniki in diakoni po zgledu papeža Frančiška ne nehajo spodbujati, da so brezdomci, tujci, migranti tudi naša skrb, odgovornost.
4. Da bi dobrodelne ustanove imele odprto srce in darežljive roke, bile usmiljene do brezdomcev, tujcev in migrantov.
5. Da bi znali v vsakem tujcu videti obraz človeka, ki potrebuje naše sprejemanje.

Usliši naše ponižne prošnje in nas podpri s svojo pomočjo, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Pripravil: Imre Jerebic

NEDELJA KARITAS 28. 11. 2021

**Osnutki nagovorov za 1. adventno nedeljo in
gradivo za oblikovanje svete maše**

Blagoslovljen adventni čas in bogato obhajanje Nedelje Karitas, dragi srčni ljudje!

Z »Nedeljo Karitas« sklepamo »Teden Karitas«, ki je potekal v duhu gesla »Srce, ki sprejema«. S izrazom »srce« Sveto pismo pove, da je človek oseba, ne le posameznik. K bistvu osebnega bitja pa spada živ, ljubeč odnos z drugim. Če se človek izolira v osamo, ne živi kot oseba; da bi se uresničil kot oseba, mora človek sprejemati drugega s srcem; drugi pa se ob njem čutiti sprejetega v vsej svoji drugačnosti in enkratnosti. Ko pa oseba sprejme drugo osebo, jo zazna v vsej njeni celovitosti: z njenimi darovi in potrebami. Srce, ki sprejema, je z drugim obdarjeno; hkrati pa je odprto za njegove telesne, duševne in duhovne potrebe, v katerih se lahko sam uresniči kot dar drugemu. Tako se razvija prešinjajoča resničnost med osebami, ki gradi občestvenost po vzoru občestva treh Oseb v Sveti Trojici. Tako Bog ustvarja srčne ljudi.

Papež Frančišek v tem duhu pogosto poudarja nekoliko pozabljeno krepost: nežnost. V svoji okrožnici Radost ljubezni jo takole opiše: »Nežnost pa je izraz tiste ljubezni, ki se osvobodi želje sebičnega posedovanja. Privede nas do tega, da pred človekom tako rekoč drhtimo z neizmernim spoštovanjem in določenim strahom, da ga ne bi prizadeali, ali mu vzeli njegovo svobodo. Ljubezen do drugega vključuje zadovoljstvo, da gledam in cenim lépo in nedotakljivo njegovega osebnega bistva, ki biva onstran mojih potreb. To mi dopušča, da iščem v njem dobro, tudi ko vem, da ne more biti moj ali ko je fizično neprijeten, nasilen ali nadležen.« (tč. 127)

V današnjem evangeliju na začetku adventa Jezus v svojem govoru o poslednjih stvareh v podobah prikazuje znamenja svojega prihoda, njegove bližine. To je stanje »stisk med narodi«, »zmedenosti«, »strahu«, »majanja nebeških sil« (Lk 21,26). A vse to za kristjana naj ne bi bil vzrok za preplah, ampak takrat je treba »dvigniti glave«, kajti naše »odrešenje se približuje« (v. 28). To je nadčasovno sporočilo. Kajti Božje kraljestvo se nam je približalo, je že tu, in se »polnost časov« že

uresničuje. In prav na to dejstvo nas želi adventni čas spet opozoriti, Teden Karitas nam pa pomagati postati še bolj občutljivi in odzivni na ta znamenja, ki jih odkrivamo tudi v osebnem življenju. Jezus usmerja naša čuteča srca k treznosti, vabi k pozornosti na notranje vzgibe, ki nas usmerjajo k sprejemanju bližnjega, zlasti najbolj potrebnega, ter predlaga, da »vsak čas« molimo. »Varujte se, da vam srca ne bodo obtežena z razuzdanostjo, pijanostjo in življenjskimi skrbmi.« (v. 34) To so vabe, za katerimi se skriva zanka smrti, ker nas usmerjajo vase namesto k drugemu. »Zato čujte in vsak čas molite.« (v. 36) Takšna čuječnost na srce in dogajanje v njem ter stanje molitve je odgovor na situacije, ki se dogaja okoli nas. Treznosti in bistrosti uma je treba dodati čuječnost srca in molitev. Kdor ima oči uprte v Gospoda, mu On potegne njegove noge iz zanke. Čuječnost na Božjo navzočnost se krepi z nenehno molitvijo. Povabljeni smo, da razsodno živimo čas, ki nam je dan na razpolago: da smo v živem odnosu z Bogom (molitev) in da to usmerja naše korake in srce v nežne odnose ljubezni. In tako postajamo vedno bolj »srce«, ki ne izključuje, marveč sprejema. Amen.

nadškof msgr. dr. Marjan Turnšek

Dragi dobri ljudje, bratje in sestre s srcem, ki sprejema.

Danes zaključujemo Teden Karitas, ki nam je ob geslu Srce, ki sprejema, pomagal vstopati v čudovito dogajanje darujoče se ljubezni. Odvijali so se prizori mater in očetov, ki z veseljem in predanostjo sprejemajo in objemajo svoje otroke, mož in žena, ki blagoslavljata drug drugega. Gledamo zdravnike, sestre v bolnišnicah, domovih za ostarele in vse, ki pomagajo drug drugemu na poteh vsakdanjega življenja. A istočasno vsi dobro vemo, da se med nami in po širnem svetu odvija drama nesprejetosti, odtujenosti, zavrženosti, izključevanja in osamljenosti. Kot da se v neverjetni podrobnosti uresničujejo besede današnjega evangelija: »Znamenja bodo na soncu, luni in zvezdah. Na zemlji bo stiska med narodi ...« (Lk 21, 25). A ne pozabimo, da smo vstopili v adventni čas, čas upanja in gotovosti, da nismo sami. Ne, nismo sami v tem času koronavirusa, v času, ko teorije zarote želijo napolniti (in zadušiti) naša srca. Strastno zaupanje v znanost in razum, ki je po Reneju Descartesu dobil svojo veličastno veljavo, se je v zadnjem letu in pol sesulo kot hišica iz kart. Znanost in predvsem »zdrava pamet« sta tolikokrat postala osramočena. Širi se, še posebej po sodobnih komunikacijah, val strahu in obupa. A sredi te negotovosti in temočnega vzdušja je zažarela drobna svečka upanja na adventnem vencu. Naj zablesti v treh nivojih, vedno prepletenih med seboj.

1. Na osebni ravni nam to geslo pomaga napolniti srce s temeljno ljubeznijo, ki se je zgodila v trenutku našega spočetja. Je brezpogojna in večna, nevsiljiva in nadvse osebna. To je edina ljubezen, edina ljubljenost, ki nikoli ne izgubi svojega sijaja. Bog vedno in vsakega ljubi, spremlja. Tudi pri verouku pride do situacij, ko se otroci med sabo skregajo, pride celo do pretepa. Presenečeni in šokirani so, ko jim rečem, da Bog ljubi v vsej polnosti tiste, ki so tepeni, in tiste, ki tepejo. A samo to pomaga spremeniti »hladna in maščevalna« srca in »da nas Gospod obogati in napolni z ljubeznijo drug do drugega in do vseh (prim. 1 Tes 3, 12). Gospod, objemi moje srce in oživi v njem svojo Ljubezen!
2. Geslo Tedna Karitas nagovarja ob 30. obletnici našo domovino Slovenijo. Vstopa v vedno navzoče napetosti, nagajanja in duhovno

mlačnost. Genialno to dogajanje povzame naš največji poet France Prešeren v svojem vrhunskem delu Krst pri Savici. Njegovo največje delo se začne z Uvodom, ki je strašljiv in krut. A v takšnem tonu je napisan tudi zaradi tega, da krst, ki ga prejmeta Bogomila in Črtomir, toliko bolj očitno razkrije, kje in kako do srečnega danes in jutri v domovini Sloveniji. Zlata vredne so besede: »Pravi Bog se kliče Bog ljubezni, ki čudno k sebi vod otroke ljube in ne želi si nobenega pogube.« Kako neverjetno svobodna postane njuna ljubezen po prejemu svetega krsta. Sprejela sta ljubezen, ki ni samo zanju osebno, ampak da jo podarita vsem. Odkriti resnično podobo Boga, je narodna sreča. Še več. To nam pomaga, da bomo zavzeto blagoslovljali naše voditelje, pomagali drug drugemu in vstopili v sleherni kotiček domovine, tudi najbolj zapostavljen, in napolnili z dobroto srca najbolj zapuščenih bratov in sestra. Pridružimo se tistim, ki to že uresničujejo. Ne morem pozabiti gospe, ki je 11 let vsak dan molila in pomagala svojemu sosеду, ki jo je očitno zaničeval in obrekoval. Lepo se je vse skupaj uredilo. Bogu hvala za vse, ki zavzeto delajo za mir in razumevanje med nami.

3. Lučka upanja in veselja za ves svet na adventnem vencu se letos imenuje sinodalnost. 10. oktobra smo začeli triletno obdobje sinodalnosti. Papež Frančišek nas vabi, da bi hodili skupaj, sodelovali, si pomagali. In še posebej, da bi se slišali. Zame je posebej dragocena molitev za sinodo, saj tako očitno postavi v center delovanje Svetega Duha. In če nas kdo pozna, če kdo pozna naše srce, ki sprejema, je to Sveti Duh. Utrdimo prijateljevanje z njim, molimo za konec korona časov, ljubo zdravje in mir.

Zaključujem z vprašanjem, ki sem ga velikokrat zastavil sebi in otrokom pri verouku: »Kaj je težje, ljubiti ali ljubljen biti? Odgovor rešuje marsikatero dilemo in negotovost. Vedimo: Srce, ki sprejema Ljubezen in jo živi, jo lahko deli. Naj bo srce polno Ljubezni. Ne iščemo samo mi Ljubezni, Ljubezen išče vedno nas. Ostanimo skupaj na poti in hvala, ker lahko sodelujemo!

Peter Leskovar, župnik župnije v Zrečah in na Stranicah

SRCE, KI SPREJEMA

NEDELJA KARITAS, 1. ADVENTNA NEDELJA, 28. NOV 2021

Le srce, ki sprejema, lahko tudi daje. In letošnji advent začenjamo z Nedeljo Karitas. Z besedo karitas označujemo krščansko dobroto, ljubezen, največkrat pa se nam ob tej besedi pred našimi očmi naslikajo obrazi mož in žena, mladih, odraslih in starejših, ki znotraj Slovenske karitas naredijo toliko dobrega za uboge, osamljene, revne in nasploh ljudi v stiski. Z darovanjem svojega časa, sredstev in samih sebe kažejo na ljubezen Boga, ki lahko vsakega izmed nas porabi za orodje svoje ljubezni.

Preden pa človek lahko zares ljubi, mora biti najprej ljubljen sam. Mi vsi smo ljubljeni Božji otroci in Bog nam hoče to ljubezen vedno znova izkazovati in nas z njo napolnjevati. Jezus res želi, da ga prav vsak izmed nas sprejme v svoje srce. Da ga napolni z ljubeznijo in da bo tako naše srce postalo izvir dobrote za druge ... To nam pravi tudi današnje prvo berilo: »Vas pa naj Gospod obogati in napolni z ljubeznijo drug do drugega in do vseh, prav kakor jo čutimo mi do vas.«

In kje prejmemo to ljubezen? Bog je iznajdljiv in izviren in ni mogoče z besedo zaobjeti vseh načinov, kako želi priti do nas. A eno je gotovo. Pri sveti maši se nam daje v vsej polnosti. Na najodličnejši način. Tu nam daruje svoje telo in svojo kri. Tu želi izliti na nas vso svojo ljubezen. Bog namreč nikoli ne daje manj kot samega sebe.

A ko se nam daje, želi tudi zaživeti v nas in po nas delovati. Želi, da sami delamo tista dela, ki jih je delal sam. Želi uporabiti naše roke, naše srce in naš razum, vse kar smo in kar imamo, da bi lahko preko nas bil blizu ubogim in trpečim, blizu vseh, ki ga potrebujejo.

Ker če uživamo zemeljski kruh, da prejmemo moč za delo in napor dneva, mar nam ne bo kruh življenja dal moči za ljubezen? Sveta evharistija nas žene in pošilja, da uresničujemo karitas – Božjo ljubezen do nas.

Advent v katerega stopamo in s katerim se pripravljamo na Božič je čas, ko smo lahko še toliko bolj pozorni na to. Jezus nas v evangeliju svari:

»Varujte se, da vam srca ne bodo obtežena z razuzdanostjo, pijanostjo in življenjskimi skrbmi in da vas tisti dan ne ujame iznenada kakor zanka.« Kot da bi nas svaril pred plitvo dojetim veselim decembrom, ki hoče s hrupom preglasiti tihi glas Boga, ki šepeta na naše srce.

In kaj je varovalka proti vsemu temu? Proti temu, da bi bila naša srca obtežena s slabim? Ravno to, da imamo srce, ki sprejema Božjo dobroto in jo daje tudi naprej. Naj se to vidi v majhnih in skritih dobrih delih. V potrpežljivem sprejemanju sočloveka, ki nam morda ni všeč. V tem, da ne postavimo vedno sebe na prvo mesto, ampak damo prednost drugemu. Da v adventnem času svoje srce očistimo pri sveti spovedi. In da že danes pri sveti maši sprejmemo največji dar, ki ga lahko prejme svet in ki ga lahko prejme človeško srce. Jezusa Kristusa, skritega pod podobo evharističnega kruha. Amen.

Peter Čemažar, kaplan župnije Grosuplje

UVOD V SVETO MAŠO

»Človek, ki zapre srce pred človekom, ravna krivično. Kristjan, ki zapre srce pred kristjanom, zagreši bogoskrunstvo, kajti kjer je kak človek, povsod tam je oltar božje ljubezni.« (Primo Mazzolari)

Poglejmo v svoja srca in pomislimo na vsa naša dejanja, ki jih iz dneva v dan z ljubeznijo naredimo doma v družini, med prijatelji in kot sodelavci Karitas. Pri tej sveti maši prosimo, da bodo naša srečanja z ljudmi božji oltarji ljubezni.

PROŠNJE

V skupnih prošnjah se sedaj obrnimo k Bogu, našemu Očetu, ki nam po svojem Sinu Jezusu Kristusu zagotavlja: Prosite in se vam bo dalo:

1. Gospod, prosimo te za tvojo sveto Cerkev, za papeža, škofe, duhovnike in diakone, da bodo svoje poslanstvo izvrševali v preproščini in uboštvu.
2. Prosim te, da ne bi ljubili samo z besedo, ampak tudi s konkretnimi dejanji solidarnosti in bili nosilci miru, razumevanja in pravičnosti do vseh.
3. Prosim te za vse prostovoljce in sodelavce Karitas, da bi s svojimi dejanji ljubezni vedno prinašali oznanilo o Bogu.
4. Gospod, za vse trpeče brate in sestre, da bodo v trpečem Jezusu našli moč in skupaj z njim znali sprejeti preizkušnje življenja.
5. Gospod, na priprošnjo nebeške in naše Matere Marije sprejmi v svoje nebeško kraljestvo sodelavce in prostovoljcev Karitas, dobrotnike in vse, ki so se žrtvovali za druge.

Gospod, vse te in tudi neizrečene prošnje prinašamo predte. Usliši jih, da bomo živo čutili tvojo navzočnost in ljubezen, zdaj in vekomaj. Amen.

UVOD V OČENAŠ

Vsako človeško srce je poklicano k odprtosti do soljudi. Za to pa je potrebna vzgoja srca, prava srčna kateheza, ki traja vse življenje. Posebej smo k temu poklicani mi, kristjani. Jezus nam naroča: »Vam pa, ki poslušate, pravim: Ljubíte svoje sovražnike, delajte dobro tistim, ki vas sovražijo.«

Te besede so namenjene tudi nam sodelavcem, prostovoljcem Karitas in vsem darovalcem. Še več, mene osebno nagovarja Jezus in mi postavlja vprašanje: »Kako jaz sprejemam sočloveka ne glede na to kdo je? Kako v svoji okolici opazim človeka, ki je v stiski? Na kakšen način pristopim do njega, mu ponudim pomoč?«

Zmolimo danes Gospodovo molitev za naša srca, da bi v njih našli skrite dobrote ljubezni in znali za ljudi v stiski narediti tisto, kar je v naših močeh.

POZDRAV MIRU IN SPRAVE

Ko govorimo o srcu, ki sprejema, ne mislimo le na revne in ljudi v stiski, marveč na vse medsebojne odnose. Kot pravi prostovoljka Marija: »Nihče namreč nima tako malo, da ne bi mogel kaj od sebe dati, in nihče ni tako bogat, da ne bi v teh težkih časih kaj potreboval in sprejel, pa četudi samo besedo spodbude.« Naj bo pogled levega in desnega sosedu širjenje miru in ljubezni med nami.

»Naj nam bo Teden Karitas vsem v spodbudo, da bodo naša srca postajala vedno bolj sposobna sprejemati druge v odprtosti Sv. Duhu!

Če moje srce bližnjega sprejema, me hkrati tudi spodbuja, da se odpravim k njemu in iščem pot do njegovega srca. In potem, ko sem ga slišal in v srcu doumel njegove težave, pač nisem več daleč od spoznanja na kak način mu bom mogel biti v oporo in pomoč.

Malo je potrebno za povrnitev upanja: človeka je treba opaziti, ga sprejeti, mu prisluhniti, samo tako se bo počutil sprejetega, razumljenega in spoštovanega...«

nadškof msgr. Alojzij Cvikel

MOLITVENA URA V TEDNU KARITAS

Molitvena ura za Teden Karitas

Vstopna pesem: SG 85 – 2. kitica

*Zapoved, glejte, ta je moja,
da ljubite se med seboj.
Iz tega bodo vsi spoznali,
da ste hodili za menoj.
Kot jaz vas ljubim, se ljubite
in zvesti bratje si bodite,
in zvesti bratje si bodite.*

Voditelj: V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Bralec: Bratje in sestre, ob Tednu Karitas se zbiramo v molitvi pred Najsvetejšim, z zahvalo in priprošnjo, najprej pa skupaj slavimo Boga.

Vsi: *Vzklikajte GOSPODU, vsa zemlja,
služite GOSPODU z veseljem,
pridite predenj z vriskanjem!
Spoznajte, da je GOSPOD Bog:
on nas je naredil in mi smo njegovi,
njegovo ljudstvo, čreda njegove paše.
Pridite k njegovim vratom z zahvalo,
v njegove dvore s hvalnico!
Zahvaljujte se mu, slavite njegovo ime!
Zakaj GOSPOD je dober,
na veke traja njegova dobrotà,
od roda do roda njegova zvestoba.*

Pesem: Hvali svet Odrešenika – SG 425

Voditelj: Iz svetega evangelija po Janezu (Jn 15, 9–10)

*»9 Kakor je Oče mene ljubil, sem tudi jaz vas ljubil. Ostanite v moji ljubezni!
10 Če se boste držali mojih zapovedi, boste ostali v moji ljubezni, kakor sem
se tudi jaz držal zapovedi svojega Očeta in ostajam v njegovi ljubezni.«*

Bralec: Dobri Oče, zahvaljujemo se ti za tvojo neskončno ljubezen. Hvala ti, da si nas poklical v življenje in si z nami vsak čas našega življenja. Zahvaljujem se ti tudi za vse darove, ki jih prejemamo.

Prosimo te, poživi v naših srcih vero in odpri naša srca, da bomo vedno bolj in bolj s hvaležnostjo sprejemali tvojo ljubezen. Naj nam bo tvoja ljubezen trdna opora in pomoč, da bomo sprejemali, kar prinaša življenje, in zdržali v preizkušnjah. Prosimo te tudi, blagoslovi naše delo, da ne bomo iskali v njem lastnega zaslužnja, ampak bo vse naše življenje postajalo celosten odgovor na tvojo ljubezen, saj si nas ti ljubil prvi.

Desetka rožnega venca

Pesem: Trnjeva krona – SG 146

Voditelj: Iz svetega Evangelija po Mateju (Mt 25, 31–40)

31 »Ko pride Sin človekov v svojem veličastvu in vsi angeli z njim, takrat bo sédel na prestol svojega veličastva. 32 Pred njim bodo zbrani vsi narodi in ločil bo ene od drugih, kakor pastir loči ovce od kozlov. 33 Ovce bo postavil na svojo desnico, kozle pa na levico. 34 Tedaj bo kralj rekel tistim, ki bodo na desnici: »Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta! Prejmite v posest kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! 35 Kajti lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, tujec sem bil in ste me sprejeli, 36 nag sem bil in ste me oblekli, bolan sem bil in ste me obiskali, v ječi sem bil in ste prišli k meni.« 37 Tedaj mu bodo pravični odgovorili: »Gospod, kdaj smo te videli lačnega in te nasitili ali žejnega in ti dali piti? 38 Kdaj smo te videli tujca in te sprejeli ali nagega in te oblekli? 39 Kdaj smo te videli bolnega ali v ječi in smo prišli k tebi?« 40 Kralj jim bo odgovoril: »Resnično, povem vam: Kar koli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.«

Bralec: Nebeški Oče, na svetu se dogajajo številne nesreče, krivice in mnogi ljudje so vsakodnevno soočeni s težkimi preizkušnjami. Pogosto nas spremljajo novice o lakoti, vojnah, revščini in drugih težavah. Mogoče se nam zdi vse to včasih nekoliko oddaljeno, vendar pa se vsak dan srečujemo s številnimi ljudmi, ki sami doživljajo najrazličnejše pre-

izkušnje in jih mi niti ne opazimo. Tudi v našem okolju številni doživljajo različne preizkušnje, vendar pa jih pogosto spregledamo. Pomislimo na starejše, bolne, osamljene, pa tudi begunce, brezdomce ali otroke v stiski in številne razdrte družine.

Oče, prosimo te, spreobrne naša srca. Odpri nam oči, da bi znali gledati okoli sebe ter kakor ti sprejemati in pomagati. Prosimo te, utrdi v nas vero, da bomo v vsakomur izmed teh najmanjših videli tebe.

Desetka rožnega venca

Pesem: Dajte luči – SG 424

Voditelj: Iz svetega evangelija po Janezu (Jn 15, 12–17)

»12 To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. 13 Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da dá življenje za svoje prijatelje. 14 Vi ste moji prijatelji, če delate, kar vam naročam. 15 Ne imenujem vas več služabnike, ker služabnik ne ve, kaj dela njegov gospodar; vas sem imenoval prijatelje, ker sem vam razodel vse, kar sem slišal od svojega Očeta. 16 Niste vi mene izvolili, ampak sem jaz vas izvolil in vas postavil, da greste in obrodite sad in da vaš sad ostane; tako vam bo Oče dal, kar koli ga boste prosili v mojem imenu. 17 To vam naročam, da se ljubite med seboj!«

Bralec: Oče, tvoj Sin, Jezus, nam daje zapoved medsebojne ljubezni, ki nas kliče k osebni odločitvi za ljubezen, hkrati pa nas tudi vzgaja za občestvo. Po naših župnijah delujejo različne skupine in med njimi tudi skupine Karitas. Darovanska ljubezen, ki jo poznamo pod enako besedo, torej »caritas«, je eden izmed temeljev krščanskega življenja, a je velikokrat potisnjena na rob ali deležna manjše pozornosti kakor skrb za verouk in liturgijo, čeprav je od njiju neločljiva. Jezus pravi, da nima nihče večje ljubezni, kakor je ta, da kdo dá življenje za svoje prijatelje, spomnimo pa se tudi apostola Pavla, ki nagovarja Rimljane z besedami: »Darujte svoja telesa v živo, sveto in Bogu všečno žrtev; to je vaše smiselno bogoslužje.«

Dobri Oče, prosimo te za nove sodelavce Karitas, hkrati pa te tudi prosimo, pošlji svojega Duha, da ne bi pozabljali na razsežnost ljubezni, ki jo predstavlja Caritas, ampak da bi celotna naša občestva vedno bolj goreče začela živeti zapoved ljubezni v molitvi in dejanjih.

Desetka rožnega venca

Pesem: Taizé

Kjer dobrota je, ljubezen,
kjer dobrota je, tam prebiva Bog.

Sklepna molitev

Voditelj: Nebeški Oče, zahvaljujemo se ti, da smo se lahko zbrali v tej molitvi. Odpri naša srca in jih upodobi po vzoru svojega Sina. Naj posnemamo kreposti njegovega srca in naj nas razvname ogenj njegove ljubezni, da bomo napredovali v hvaležnosti, zvesto in z veseljem sledili tvojim navdihom in te iskreno ljubili v svojih bratih in sestrah. Po našem Gospodu Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj v občestvu Svetega Duha živi in kraljuje vekomaj. Amen.

Sklep češčenja v redu.

Sklepna pesem:

- SG 163 – 1., 11. in 12. kitica ali
- SG 199 ali katera druga primerna pesem

Pripravil: bogoslovec Jure Ferletič

Gradivo za oblikovanje srečanj

BITI Z MLADIMI

1. Svetopisemski odlomek o usmiljenem Samarijanu:

25 Tedaj je vstal neki učitelj postave, in da bi ga preizkušal, mu je rekel: »Učitelj, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?«

26 On pa mu je dejal: »Kaj je pisano v postavi? Kako bereš?«

27 Ta je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca, z vso dušo, z vso močjo in z vsem mišljenjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe.«

28 »Prav si odgovoril,« mu je rekel, »to delaj in boš živel.«

29 Ta pa je hotel sebe opravičiti in je rekel Jezusu: »In kdo je moj bližnji?«

30 Jezus je odgovoril: »Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnike. Ti so ga slekli, pretepli, pustili napol mrtvega in odšli.

31 Primerilo pa se je, da se je vračal po tisti poti domov neki duhovnik; videl ga je in šel po drugi strani mimo.

32 Podobno je tudi levit, ki je prišel na tisti kraj in ga videl, šel po drugi strani mimo.

33 Do njega pa je prišel tudi neki Samarijan, ki je bil na potovanju. Ko ga je zagledal, se mu je zasmilil.

34 Stopil je k njemu, zlil olja in vina na njegove rane in jih obvezal. Posadil ga je na svoje živinče, ga peljal v gostišče in poskrbel zanj.

35 Naslednji dan je vzel dva denarija, ju dal gostilničarju in rekel: »Poskrbi zanj, in kar boš več porabil, ti bom nazaj grede povrnil.«

36 Kaj se ti zdi, kateri od teh treh je bil bližnji tistemu, ki je padel med razbojnike?«

37 Oni je dejal: »Tisti, ki mu je izkazal usmiljenje.« In Jezus mu je rekel: »Pojdi in ti delaj prav tako!«

2. Razmišljanje o svetopisemskem odlomku:

Evangelist Luka, ta tako človeški pisatelj evangelija, pisatelj Kristusove blagosti in usmiljenja – kot mu tudi rečemo –, je napisal zgodbo o usmiljenem Samarijanu. To poglavje je eno najbolj izzivalnih v celotnem evangeliju. Začne se z zakonom, s »postavo«, ki je vezala Jude. Jude so imeli v tistem času veliko zakonov, ki so se jih morali držati in jih izpolnjevati. Vseh je bilo 613. V teh zakonih je bila povzeta celotna Stara Zaveza. Spolnjevanje postave pa je bil ideal vsakega Juda. Potem, ko je učitelj postave vprašal Jezusa: »Kdo je moj bližnji?«, je Jezus razložil s primerom usmiljenega Samarijana. Skozi zgodbo Jezus redefinira svetost. Cilj celotne starozavezne postave ni več izpolnjevanje te, ampak je usmiljenje. Verjetno smo že vsi slišali to zgodbo in tudi razlago. Za Jezusove poslušalce pa je bila ta zgodba nekaj radikalnega. Samarijan (odpadnik) je postavljen za vzor služenja.

Prilika spada v »evangelij trpljenja«, ker govori o odnosu, ki bi ga naj imel vsak od nas do trpečega sosedu. Mimo trpečega človeka ne smemo neprizadeto, njegova bolečina nas mora pretresti. Vsak, ki se ustavi ob trpečem človeku, je usmiljeni Samarijan. Ustaviti se ne pomeni radovednosti, ampak pomeni razpoložljivost. Ustaviti se pomeni odpreti tisti del srca, ki je občutljiv za trpljenje bližnjega. Naziv »usmiljeni Samarijan« pripada vsakemu, ki je usmiljen in ga prizadene trpljenje drugega. Če je Kristusa Boga-človeka, ki pozna človeško srce, prizadelo trpljenje človeka, potem je to očitno pomembno, in moramo tudi mi tako delati. Zato je potrebno, da kultiviramo to občutljivost srca. Zgodba o usmiljenem Samarijanu je bila aktualna v Jezusovem času in je aktualna danes. Da bomo bolje razumeli zgodbo, se preselimo v Jezusov čas in bodimo med poslušalci. Predstavljamo si lahko, da pripoveduje o naših največjih sovražnikih in nam pove, da so nam v usmiljenju in dobroti lahko zgled. Trpljenje bližnjega je nad vsakim strankarstvom in peripetijami. Ko človek trpi, nam ne more biti prednostna pripadnost stranki, barva kože ali narodnost. Ko imam pred seboj trpečega človeka, imam pred seboj vpijočo Božjo podobo. Po tem odlomku nam Luka zapiše, da je šel Jezus k Mariji in Marti. Bi pričakovali, da bo pri-

mer Samarijana postal model takojšnje akcije k ubogim. Ne, služenje je odgovor na poslušanje, na slišano. Šele, ko slišim, se premaknem in v odgovor naredim.

3. Nagovor:

Najprej moramo biti do mladih Samarijani, jih opaziti in biti z njimi, ko je čas, pa jih tudi zapustiti, a obenem poskrbeti za njih. Biti z njimi pomeni tudi svoj čas nameniti bližnjemu, s čimer jim damo zgled, da je tudi nam mar, da se neko delo izvede do konca in se nato tudi ovrednoti. Samarijan ni samo videl ubogega človeka, ki je padel med razbojnike, verjetno je tudi slišal njegovo ihtenje, iz tega lahko spoznamo, da je pomembno mlade tudi slišati in kdaj upoštevati kakšno novo idejo, hkrati pa mora voditi modrost in kilometrina starejših, ki so že dlje časa prisotni v Karitas in vedo, kako stvari stojijo in potekajo. Razbojnika je srečal Samarijan, ki je v tistem trenutku bil gola resničnost samega sebe. Bil je, kakršen je, tako je tudi z nami. Pomembno je, da smo v svojem življenju pristni in to kar smo, saj ljudje hitro začutijo našo golo resničnost, ki je lahko zgled, lahko pa je odraz brezbržnosti Levita in duhovnika, ki sta šla mimo človeka, ki je padel razbojnikom v roke. Samarijan je najprej sam poskrbel za pretepenega človeka, nato pa ga izročil gostilničarju v oskrbo. Tudi mi moramo najprej poskrbeti za mlade, jim dati napotke in zglede za delo z ljudmi, nato pa jih pustiti v njihovi odgovornosti tudi same, kakor je Samarijan pustil gostilničarja, a vendar mu je dal napotke kako naj poskrbi za ubogega človeka. Tako je Samarijan hote ali nehotel postal del ubogega človeka in gostilničarja, vsakega po svoje je zaznamoval in jima pustil dober in lep zgled, ki vodi v boljšo in pravičnejšo družbo. Izkušenejši prostovoljci z daljšim stažem morate prav tako na dober in lep način zaznamovati mlajše prostovoljce, s svojim zgledom in življenjem, ki pričuje za obče dobro in v odrešenju velikonočne skrivnosti Križa, Smrti in Vstajenja, ki je pravo in resnično Rešenje. Hkrati pa morate pustiti mladim, da vas tudi oni bogatijo s svojimi idejami in izkušnjami. Vse to pa naj poteka v iskrenem dialogu.

4. Delavnice:

Po SP odlomku, razmišljanju in nagovoru sledijo delavnice. Izvajajo se lahko na dva načina. Delavnice naj trajajo do 15 min. Udeležence se lahko razdeli tudi v skupine ali dvojice.

- **Prva možnost delavnice:** Pisanje pisma za pomoči potrebne, ki jih dosega župnijska Karitas. V tem pismu namenimo svojemu bližnjemu nekaj toplih besed spodbude, na ta način jim izkažemo usmiljenje in sočutje. Pisma lahko župnijska Karitas razdeli ob priložnostih deljenja hrane, ali pa za praznike.
- **Druga možnost delavnice:** Udeleženci poiščejo tri ideje, kako pomagati bližnjemu v stiski. Najprej morajo poiskati tri stiske, jih ovrednotiti in si zadati cilje, kako pomagati. župnijska Karitas lahko nekaj teh idej nato tudi realizira s pomočjo prostovoljcev in hkrati pritegne nekaj mladih k pomoči.

5. Molitev:

Molitev ob koncu kateheze naj bo spontana. Kdor je pripravljen, naj izroči svoje misli in molitve, ki jih je doživljal ob katehezi. Na koncu naj se voditelj zahvali dobremu Bogu za vse, za mlade in starejše prostovoljce, ki naj hodijo po poti skupaj.

*Pripravil: Odbor YoungCaritas
(Mlada Karitas) Maribor*

Gradivo za oblikovanje srečanj 1. In 2. triade: SRCE, KI SPREJEMA

Cilji:

- Doživljajski: Vživeti se v stiske drugih otrok.
- Spoznavni: Spoznati, da Jezus od nas želi, da se spoštujemo in si pomagamo.
- Dejavnosti: Narediti konkretni sklep za pomoč bližnjemu.

Pripomočki:

Sveto pismo, slike otrok migrantov (vir internet), velik plakat na katerem je narisano srce, flumastri.

Vstopno mesto:

Če je možno, katehet začne uvod in pozdrav v jeziku, ki ga otroci ne razumejo. Tako govori od 2 do 3 minute. Nato jih vpraša, kako so se počutili. Vpraša jih, če si znajo predstavljati, kako bi bilo, če bi jih straši odpeljali v drugo državo, kjer govorijo jezik, ki ga ne razumejo. Kako bi se učili v šoli? Kako bi spoznavali prijatelje? Razvije pogovor o tem, če imajo v svoji okolici koga, ki prihaja iz druge države. Skupaj z otroki raziskuje, kakšne navade imajo v tisti državi, kaj so bili vzroki za prihod v to državo ipd. Otroci lahko izrazijo tudi težave, ki jih imajo s tem sošolcem. V tem delu jih v njihovih stiskah, predsodkih predvsem poslušamo.

Lahko pa srečanje začnemo z nekaj slikami otrok migrantov (na čolnu, v šotoru, objokane ob žici, ko so v bližini vojaka s puško ipd.), in jih povabimo, da opišejo to, kar vidijo. To so slike otrok, ki so morali zaradi vojne zapustiti svoj dom. Pogovorimo se o tem, kaj je vojna. Zakaj bežijo pred vojno? Kako to, da so prišli v našo domovino? Kaj si želijo? Kaj bi si mi želeli, če bi ostali brez vsega in šli v tujo deželo?

Oznanilo:

Kaj mislite, da bi storil Jezus? Kako bi on sprejel te otroke? Kaj nas uči

Sveto pismo? Povemo ali preberemo jim zgodbo o Usmiljenem Samarijanu (Lk 10, 25–37). Kaj nam sporoča ta zgodba? Da smo vsi bratje in sestre med sabo in da smo poklicani, da v vsakem, posebej ubogih, vidimo svojega bližnjega. Tudi Jezus je bil migrant. Ko je bil še dojenček, ga je kralj Herod želel umoriti, zato sta njegova mama Marija in varuh Jožef z njim zbežala v Egipt, v sosednjo deželo, kjer so bili varni in jim ni nihče stregel po življenju. Jezus nas v priliki o usmiljenem Samarijanu uči, naj bomo tudi mi usmiljeni. Ne uči nas, naj se nam ti ljudje smilijo, uči nas, naj jih spoštujemo in z njimi ravnamo kot z brati in sestrami. Za svoje brate in sestre poskrbimo. Kako lahko pokažemo spoštovanje do naših sošolcev, ki prihajajo iz drugih držav? Kako jim lahko pomagamo? Kaj mislite, da bi si vi želeli, če bi bili na njihovem mestu? Povabimo jih, da se poskušajo vživeti v otroka. – Spoštljivo jih kličemo po imenu, čeprav je morda njihovo ime težko za izgovorjavo. Zanimamo se za njihov jezik, se morda naučimo kakšne njihove besede. Se jim ne smejemo, ko nekaj narobe izgovorijo, temveč jim pomagamo. Povabimo jih, da se igrajo z nami. Morda jih povabimo na obisk. Pomagamo jim pri učenju in domačih nalogah. Naša dobra oblačila, ki smo jih prerasli, ali igrače, s katerimi se ne igramo več, podarimo Karitas, da jih lahko vrstniki dobijo.

Dejavnost:

Pogledamo konkretne primere otrok, ki jih poznamo v naši okolici, otrok, ki so žalostni, nesramni, ki trpijo. Pomislimo, kaj lahko naredimo za njih. Naredimo konkreten sklep, kaj bomo za njih naredili v tem tednu. To zapišemo v srce. Če otroci še ne znajo pisati, lahko narišejo in slike nalepimo v srce. Na koncu za te otroke zmolimo molitev in/ali zapojemo pesem Jezus ljubi vse otroke.

Pripravila: Nataša Hanuna

Gradivo za 3. triado ali srečanje za birmanske, mladinske skupine: SRCE, KI SPREJEMA

Bistveni poudarki:

- sprejemanje
- odprtost
- srčnost

Pesem: npr. Srce slavljenja

Uvod: Iz čajnih svečk naredimo obliko srca. Prižgemo svečke. Vsak član skupine pove, kaj si predstavlja pod geslom »Srce, ki sprejema« (npr. odprti smo za druge, pomoč drugim v stiski, prisluhnemo prijatelju, sprejmemo drugačne, sprejmemo sebe s svojimi napakami in talenti, sprejmemo svojo osebno zgodovino ...).

Preberemo zgodbo Razpokan zbiralnik vode, zbirka Knjižice 147, Bruno Ferrero: Zgodbe iz Puščave, Salve, 1998.

Razpokan zbiralnik vode

Dva zbiralnika vode sta stala nekaj deset metrov drug od drugega. Gledala sta se in včasih malo poklepetala. Bila sta si zelo različna.

Prvi zbiralnik je bil popoln. Kamni njegovih sten so bili čvrsti in med seboj tako dobro povezani, da niso prepuščali nič vode: zaradi njih se ni izgubila niti kapljica dragocene tekočine.

Drugi zbiralnik pa je imel razpoke, ki so bile podobne ranam, in iz njih so tekli potočki vode.

Prvi zbiralnik, ponosen in vzvišen zaradi svoje popolnosti, je stal nedotaknjen. Samo kakšna žuželka ali kakšen ptič sta se mu včasih približala.

Drugi zbiralnik je bil pokrit s cvetočimi grmički, ki so se vedno znova odžejali z vodo, ki je curljala iz razpok. Žuželke so neprestano brenčale okrog njega in ptice so si tam naredile gnezda.

Ni bil popoln, a bil je zelo, zelo srečen.

Pogovor

Voditelj: Pogovorimo se o prebrani zgodbi

- Kateri zbiralnik vode nas je nagovoril?
- Kaj se lahko naučimo od prvega zbiralnika vode?
- Kaj se lahko naučimo od drugega zbiralnika vode?
- Vprašamo se, če nam je mar za ljudi, ki so del našega življenja. Za ljudi, katerih zgodbe prebiramo na družbenih omrežjih.
- Kako sprejemamo lastne pomanjkljivosti, pomanjkljivosti bližnjih?
- Koliko se potrudimo, da zares poslušamo, pogledamo, spoznamo svoje družinske člane, prijatelje, vrstnike, ljudi, ki so kakorkoli drugačni od nas?

Igra:

Vsak ima svoj list papirja. Mladi se sprehajajo po prostoru. Vsakdo nato enega od mimoidočih ustavi in izmenjata si lista ter drug drugega vprašata karkoli ju zanima/česar še ne veda drug o drugem (udeležence lahko usmerimo, da naj bodo vprašanja usmerjena v to, da se med seboj spoznajo). Odgovore si zapišeta na list papirja, se poslovita in gresta do nekoga drugega. Aktivnost poteka, dokler ni list papirja povsem popisan. Voditelj liste pobere in jih postavi na sredino prostora. Vsak iz sredine prostora vzame naključni list papirja in poskuša ugotoviti, komu pripada list z napisanimi odgovori.

ZAKLJUČEK

Mladim razdelimo listke (lahko jih pred tem izrežemo v obliki srca), spodbudimo jih, da na eno stran napišejo sklep, kaj bodo storili, da bodo bolj velikodušno sprejemali sebe, na drugo stran lista zapišejo konkreten sklep, kako (s katerimi dejanji) bodo oni v svojem življenju odprli svoja srca za svoje bližnje v okolici, kjer živijo.

Voditelj: Ena od človekovih potreb je verjeti v popolnost in hkrati imeti pogum za lastne pomanjkljivosti. Edina popolnost je ljubezen, ki jo delimo s svojim zgledom in dejanji med ljudi.

Srce, ki sprejema, mora biti najprej polno sprejemanja do sebe. Bog nas je želel ustvariti točno take, kot smo. Nikoli več ne bo še enega mene. Naredimo iz sebe največ, kar lahko. Bodimo uresničena Ljubezen.

Srce, ki sprejema, posluša in gleda ter čuti z očmi Ljubezni. Ne sodi vnaprej, ampak dasočloveku čas, da ga spozna, da se ga s svojo zgodbo dotakne, da se lahko medsebojno obogatita in skupaj rasteta v dobroti in človečnosti.

Pripravila: Veronika Žižek

PISMO ZA LEPŠI DAN

Pozabili smo že, kako lepo je dobiti ročno napisano pismo. V času, ko so okrnjeni socialni stiki, pa lahko tako pismo starejšim in drugim iz ranljivih skupin še toliko bolj polepša dan.

V teh časih pokažimo, da se dogajajo tudi lepe stvari! Širimo pozitivno!

Skupaj zmoremo!

Prostovoljce in ostalo širšo javnost vabimo, da prijavljenim starejšim oz. osamljenim osebam napišejo pismo in morda dodajo kakšno lepo risbo, čokolado ali kaj podobnega. Če bi želeli sodelovati, se lahko prijavite na:

<https://youngcaritas.si/pismo-za-lepsi-dan/>

Po prijavi boste prejeli natančnejša navodila in nekaj osnovnih podatkov o starejši ali osamljeni osebi, ki ji boste napisali pismo.

- Pismo napišite ročno, dodajte še kakšno risbo itd., skratka nekaj, kar bo prejemniku polepšalo dan.
- Pismo oz. paketek pošljete na Slovensko karitas, Kristanova 1, 1000 Ljubljana.
- Pismo prepošljemo do starejše in osamljene osebe.

Vsi starejši in osamljeni, ki bi želeli prejeti pismo za lepši dan, se lahko prijavite preko spletnega obrazca na spletni strani youngCaritas: **<https://youngcaritas.si/pismo-za-lepsi-dan/>** ali na telefonski številki **069 928 187**.

pripravili: youngCaritas Slovenia – Mlada Karitas

POVEZANI PREKO TELEFONA

Kadar je človek osamljen, še posebej bolan in starejši, pa je vedno lažje, če s kom spregovori kakšno besedo, pove kaj o svojem doživljanju, življenju ... Čeprav morda osebe osebno ne poznamo, pa lepa beseda in uho, ki posluša, pomagata premagati osamljenost in blažita tudi druge stiske.

Z namenom olajšati življenje starejšim in bolnim smo posebej odprli telefonske povezave.

Mladi iz youngCaritas – Mlade Karitas, pa tudi ostali prostovoljci, se bodo s starejšimi družili preko telefona. Da bi premagali osamljenost starejših, bodo mladi prostovoljci redno na telefonski vezi s tistimi, ki potrebujejo spodbudno besedo in nekaj sogovornikovega časa. Povezali se bodo tudi z nekaterimi domovi za starejše, kjer starejši po večini

nimajo možnosti izhoda ali obiskov.

Vsi, ki bi želeli to obliko pomoči, se lahko vsak delovni dan med 9. in 20. uro prijavijo na telefonu **069 928 187** in povezali jih bomo s prostovolj-

ci, ki so že pripravljeni in čakajo na klic.

Kako poteka aktivnost?

1. Starejša oseba ali kdo drug v njenem imenu (s privoljenjem te osebe) se prijavi na aktivnost Povezani preko telefona: preko telefonske številke 069 928 187.
2. Starejšo osebo in mladega prostovoljca med seboj povežemo.
3. Enkrat tedensko ob naprej dogovorjenem času starejšo osebo pokliče prostovoljec, ki z njo poklepeta. Pogovor poteka po navadi do 30 min.
4. Starejša oseba lahko kadarkoli prekine sodelovanje v aktivnosti.

Aktivnost je del projekta Covid-19-VAU - Vključeni.Aktivni.Uresničeni., ki je financiran s strani Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada.

»Ljubezen se kaže v majhnih stvareh, v pozornosti do vsakdanjih malenkosti, zaradi katerih se počutimo domače. Vera raste, ko živi ljubezen in jo ta oblikuje.

Zato so naše družine, naši domovi, resnične domače cerkve. Tu je najprimernejši prostor, da vera zaživi in da naše življenje raste v veri.«

papež Frančišek

SRCE, KI SPREJEMA

PISMO ZA LEPŠI DAN

POVEZANI PREKO TELEFONA

pripravlja dobrodelno akcijo

"MIKLAVŽEVI ANGELČKI"

Zbirali bomo darila za socialno ogrožene otroke, vključene v programe Karitas in jim z njimi polepšali praznične dni.

Lansko leto je sodelovalo 277 Miklavževih angelčkov.

Se nam boš letos pridružil tudi ti?

Prijave začnemo zbirati, 5. 11. 2021, preko obrazca na spletni strani www.youngCaritas.si/angelcki

Hiter dostop do prijavnice in navodil za pripravo darila! :)

Ilustracija: Ana Razpotnik Donati

Karitas